

בעזרה שי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עין הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת בכורות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיך.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובב"א

טל : 571-2016 (02)

פ"ד עד כמה

גמ' כו: - כז:

בזה"ו ישראל חייב ליטפל בככור -
דקה - ת"ק - ל' יום [בכור בניך - כן תעשה לצאנך]
ר' יוסי - ג' חדשים [טפולה מרובה, שיניה דקות וצריך לאמו]
גסה - נ' יום [רב כהנא - מלאתך (ביכורים) כן תעשה לשורך, רבא - תעשה - תוסיף עשייה אחרת]
ואסור לכהן ליקח קודם [כמסייע בגרנות] אלא לשחוט
נתינת תרו"מ למסייעים בבית הגרנות - חיללו ובמיתה [לא תחללו ולא תמותו]
כסף לטובת הנאה אסור בזרוע ולחיים ובכור [יחשוב שהוא מחלל קדושת דמים אפרוטה ויבטל מצות
למשחה ולגדולה (אכילה בצלי וחרדל)]
ומותר בתרו"מ [קדושת הגוף לא נתחלל] ולא מכהן עבור כהן אחר [רש"י - נראה כמסייע]
תרומת חו"ל: מותר ליתן לכהן המסייע, בטל ברוב [רש"י - אפי' לאוכלה זר], אוכל ואח"כ מפריש [רש"י -
ישייר כדי תרומה],
שמואל - אכילה רק אסור למי שטומאה מגופו, מותר בנגיעת נדה - בטומאה יתן לכהן קטן
[רש"י - או לגדול שטבל לקריו], או לשריפה ויפריש אחרת לגדול
טמא מת לרב, שרץ לרב ששת - טובל ואוכל בלי הערב שמש,
דלא כהל' - לרש"י - דצריך הערב שמש

גמ' כז: - כט.

בכור נאכל תוך שנתו [שנה בשנה, כקדשים [בן שנתו]] תם - מיום ח', נולד בע"מ - מלידתו
תם ונעשה בע"מ בתוך שנתו - עד י"ב חודש (לל"ב דר' אלעזר - ועוד ל' יום [שנה בשנה])
אח"כ או קרוב לסיומה - עד ל' יום [משום השבת אבידה (רש"י - לכהן - שלא יסרח אם לא ימצא
ולאחר ל' שוחטו ומולחו)]
ב' ימים ולילה א' [כחזה ושוק של תודה + יהיה לך, שנה בשנה - יום א' בכל שנה]
שוחט שלא ע"פ מומחה - בדוקין שבעין אסור ויקבר [משתינין במיתה]
אא"כ יש עדים דלא אישתני לר"י
מום שבגוף - ר"י - מותר, ר"מ - אסור [קנס אטו דוקין]
נשחט ע"י אינו מומחה - הוא ישלם מביתו
 $\frac{1}{2}$ לגסה [רש"י - תק"ח - מוטל בספק שמא יתירנו]
 $\frac{1}{4}$ לדקה [הפסד מועט, גזירת מגדלי דקות (הציל כהן מטורח, איסור לגדלו)]
דיין (סנהדרין ו. - שקבלוהו עלייהו) שחייב הזכאי (טעות בשיקול הדעת) ישלם מביתו
[רש"י - "אמאי דיינת ליה", הו"א כר"מ - גרמי, בנשא ונתן ביד]
חוץ ממומחה לב"ד, טעה בדבר משנה [רש"י - אילו הפרה קיים מצי לחזור בפסק, א"כ מה שאמר לאו כלום
ואיהו אפסיד אנפשי]
אין שוחטין אם נטל שכר לראות מומו [רש"י - חשד]
חוץ ממומחה כאילא [רש"י - חסיד]
וכן באיסור שכר לדון, להעיד, הזאת וקידוש מי חטאת - לא מהני
[למדתי אתכם וכו' כאשר צוני ה' - בחנם]
ומותר ליתן לו הפסדו, וכפועל בטל [רש"י - טול כו"כ להבטל ממלאכתך הקשה ועשה קלה כזו]

גמ' כט: - לא.

חשוד על בכורות (רש"י - להטיל מום, למכור תם) אין לוקחין ממנו בשר צבי [מיחלף בעגל]
אבל לוקחין ממנו עורות עבודים וצמר טוי [לא טורח מחשש הפסד]
ולר"א עורות נקבות [ניכר]
חשוד אשביעית אין לוקחין ממנו פשתן אלא טוי
חשוד אמכירת תרומה - ר"י - אין לוקחין ממנו אפי' מים ומלח [רש"י - קנס]
ר"ש - רק כשיש זיקת תרו"מ

חשוד אשביעית אינו חשוד אמצעיות (לרש"י - דמאי)
ר"י - חשוד אמצעית [באתריה שביעית יותר חמור]
ר"מ - חשוד לדבר א', חשוד לכה"ת

ר"ע - חשוד אשביעית ומעשרות חשוד אטהרות דרבנן
משנה - חשוד אטהרות אינו חשוד אשניהם
לר' ינאי - אבל חשוד שקיבל וחזר ונחשד אטהרות - מיגו דחשוד אהא חשוד אאידך
לר' אילעי - תמיד חשוד אשניהם א"כ רואים שנזהר בצינעא

המקבל חבירות, גירות, כהונה, לוייה חוץ מדבר א' - אין מקבלין אותו

הבא לקבל חבירות -
ת"ק - מלמדין אותו קודם שמקבלין א"כ רואין שנוהג בצינעא (ל"ב דרש"י לב"ה ל' יום)
רשב"י - מ"מ מקבלין מיד

מוחזק חבר לטהרת משקין ל' יום, לכסות - לב"ש י"ב חודש ולב"ה ל' יום

מקבלים חבירות לנט"י בלבד

קבלת חבירות - בפני ג' חברים (או ת"ח לאבא שאול) חוץ מבני ביתו (ורשב"ג חולק), מזקן ויושב
בישיבה, מת"ח לאבא שאול ולכו"ע לפני שהכהנים נהגו סלסול בעצמן

בתאשת ע"ה לחבר צריכה קבלה [רש"י - בשעת קבלה לא הוו גייה]

בתאשת חבר לע"ה - ת"ק - א"צ לקבל (רש"י - כשחזרו תחת יד חבר), ר"מ - צריכין לקבל
חזרו בהן (לרש"י ע"ז - מרשען למוטב) ר"מ - אין מקבלין עולמית,
ר"י - ב' לשונות - תלוי אי בצנעא או בפרהסיא (לרש"י - תלוי בחילול ה'),
ר"ש, ר"י בן קרחה, ר' יוחנן להל' - מקבלין מ"מ

חבר שנעשה מוכס ופירש - מקבלין

מומחה יכול לראות מומי קדשים ומעשרות של עצמו [יכול לישאל, להטיל מום בכולם]
אבל לא בכורות

רש"י לא.

לרש"י - אין חכם נאמן על טהרת תרומה שלו